

Runfynd 1970

Under året har tjugofyra förut obeaktade runinskrifter undersökts, sju vikingatida och sjuutton medeltida. Av de sju vikingatida, från Södermanland och Uppland, är en fullständig runsten, resten större eller mindre fragment av sådana. De medeltida nyfynden är av skiftande art, från Gotland ett gravstensfragment samt elva inskrifter i puts och en tecknad med rödkrita på kyrkmurar invändigt, från Lödöse fyra mindre föremål. Inskrifterna på kyrkväggarna har kommit i dagen i samband med kyrkorestaureringar, det gäller också en fragmentarisk runsten. Föremålen har tillvaratagits vid arkeologiska undersökningar. Gravstensfragmentet och flertalet runstensfynd har upptäckts mera av en slump.

Sju nyfunna putsristningar i Ganthems kyrka, varibland en Maria-åkallan och ett par serier kalenderrunor finns avkalkerade och fotograferade hos Runverket för publicering i den planerade utgåvan Gotlands runinskrifter, del 2, liksom en rödkriteinskrift i Halla kyrka. Tre av föremålen från Lödöse, som har runinskrifter på latin, kommer att ägnas en separatartikel i denna tidskrift. De övriga tretton fynden redovisas nedan jämte en smäländsk inskrift (Sm 154), vars avslutning varit dold och hittills okänd.

Gotland, Hablingbo kyrka

Vid framtagandet av medeltida målningar i Hablingbo kyrka 1956 kom tornrummets putsristningar i dagen. Bland dessa finns fyra runföljder som först nu i samband med årets fältarbeten på Gotland blivit granskade. Fig. 1.

A. Tre av ristningarna finns på tornrummets sydvägg:

1. (0,89 m V om läktaren, 1,06 m ovanför golvet; runornas höjd intill 5 cm):

ropuisl:ha-

»Rodvisl...»

Av namnet Rodvisl finns några belägg på gotländska runstenar. Så hette t. ex. den man, som tillsammans med hustrun Rodälv reste de märkliga Sjonhemsstenarna (G 134-136) efter sina tre söner.

2. (0,70 m V om läktaren, 1,08 m ovanför golvet; runornas höjd 3,5 cm):

olaf

»Olov»

3. (0,35 m V om läktaren, 1,07 m ovanför golvet; runornas höjd intill 2,5 cm):

mat-----

Gissningsvis kan runföljden ha inletts med någon form av namnet Mattias.

B. På tornbågens södra vederlagsmur, 1 m ovanför golvet; runornas höjd 2 cm:

batrnotr

Möjligen en onöjaktig skrivning för »Pater noster».

Fig. 1. Runinskrifter på väggarna i Hablingbo kyrkas tornrum. Överst A: 1, mellerst A: 3, nederst A: 2 och B. Foto S. Hallgren 1970 (ATA). — Runic inscriptions on the walls in the tower of Hablingbo Church. Top A: 1, middle A: 3, bottom A: 2 and B.

På denna mur finns dessutom enstaka runliknande tecken och teckenföljder, som dock icke bedömts som runor.

Också på tornrummets västra vägg finns nedanför en målad trojenborg diffusa spår av några i puts ristade runor, överkalkade.

Samtliga runföljder har ristats i den ursprungliga putsen från tiden omkring 1200, som därmed blir ristningarnas postquem.

Fig. 2. Gravstensfragment med runinskrift funnet vid Öja prästgård. Foto E. Svärdström 1970 (ATA). — Gravestone fragment with runic inscription found at Öja vicarage.

Gotland, Öja prästgård

Ett runristat fragment av en gravsten upptäcktes av fil. lic. Robert Bennett vid gravstensinventering liggande bland andra bearbetade stenfragment på marken i den lilla ruinen »Munkkällaren» i Öja prästgårds trädgård, omedelbart NÖ om kyrkan. Fig. 2.

Grå kalksten med röda inslag. Stenytan är på sina håll hårt vittrad. Längd 48 cm, bredd 54–53 cm, tjocklek 15 cm. Det bevarade fragmentet tillhör gravstensens undre del med i mittpartiet rester av en 8 cm bred korsstam och trappstegsformat postament i lågrelief samt till höger ett 6,5 cm brett skriftband, som löper 4 cm innanför stenens kant. Av bandet till vänster återstår bara en remsa, ca 2 cm bred.

Inskrift:

... o: sunutahr ... --- ...

»... (Då var) runan o söndagsbokstav ...»

Alla runorna i det högra skriftbandet är trots mindre skador säkra. I det vänstra bandet återstår bara korta stumpar av två stavar i runor, som icke kan bestämmas.

Den bevarade runföljden är en del av ett årtal, tyvärr defekt eftersom bl. a. uppgiften om gyllentalet (också en runa) har gått förlorad. Runan o svarar mot söndagsbokstaven *d*, som återkommer vart femte-sjätte år alltefter skottårens infallande.

Fragmentet har flyttats in i kyrkan och förvaras i korabsidens norra skrubb (»arkivet»).

Västergötland, S:t Peders sn, Lödöse

I mars 1970 anmäldes ett i samband med byggnadsschaktning på Passagården 1: 68 i september 1969 påträffat knivskaft av horn (SHM inv.nr 27 600: AD: 1772) med en kort runinskrift på ena plansidan. Fig. 3.

Fig. 3. Knivskaft med runinskrift från Lödöse. Foto N. Lagergren 1970 (ATA). — Knife shaft with runic inscription from Lödöse.

Skaftet är 10,7 cm långt, 2,1 cm brett och 1 cm tjockt. Knivbladet är borta, men tången av järn sitter fastrostad i skaftet. De fyra runorna är 1,2 cm höga, tydliga.

Inskrift:

hkli

Huvudstaven i **h**-runan är skuren dubbel. Toppen av bistaven till **2 k** är tydligt skild från **3 l**. En skåra som liknar den vänstra bistaven i en **m**-runa men kortare än en sådan, träffar bistaven i **2 k** strax t. h. om huvudstaven; den är grundare än ristningen i övrigt och förefaller oavsiktligt tillkommen. Bistaven i **3 l** är ansatt strax nedanför huvudstavens topp. Inga runor är stungna.

Man väntar snarast, att runorna skall uttrycka ett personnamn, ägarens, men något direkt mot runföljden svarande sådant finns inte. Möjligen kan ristaren ha kastat om runorna **k** och **l**, i vilket fall namnet skulle kunna vara *Hælg* i en otymplig skrivning. Om ägaren-ristaren icke har varit skriv- och runkunnig i egentlig mening utan kanske bara hjälpligt lärt sig teckna sitt eget namn, kan en skrivning som den här lätt uppstå.

Fyndomständigheterna talar för en datering av föremålet till 1200-talet.

Ytterligare tre föremål med runinskrifter, samtliga med latinsk text, har påträffats i Lödöse, nämligen på Spetalen 1: 11 ett gravkors av bly och ett stycke av ett revben samt på Klestret 6: 2 ett trähandtag till ett måttverktyg. Dessa tre nyfynd har jag för avsikt att publicera i ett kommande häfte av denna tidskrift.

Småland, Högsby kyrka

Från landsantikvarien i Kalmar län har till Runverket anmälts, att runstenen Sm 154 som alltsedan 1885 suttit inmurad i kyrktornets södra yttermur, 15 m över marken, i samband med kyrkorestaureringen 1966 uttagits ur muren och nu står uppställd i vapenhuset. Fotografier tagna 1970, fig. 4, visar att runinskriftens hittills okända avslutning finns ristad på stenens högra smalsida som tidigare låg dold i muren. Ett par runor saknas dock genom bortfallet av ett litet textparti i stenens rotända. I sin helhet lyder texten:

**sigtryka × let × setia × stein × pena × eftir × haltan × faþur × sin × kup × hial...
-nt × hans ×**

»Sigtrygg lät sätta denna sten efter Halvdan, sin fader. Gud hjälpe hans ande.»

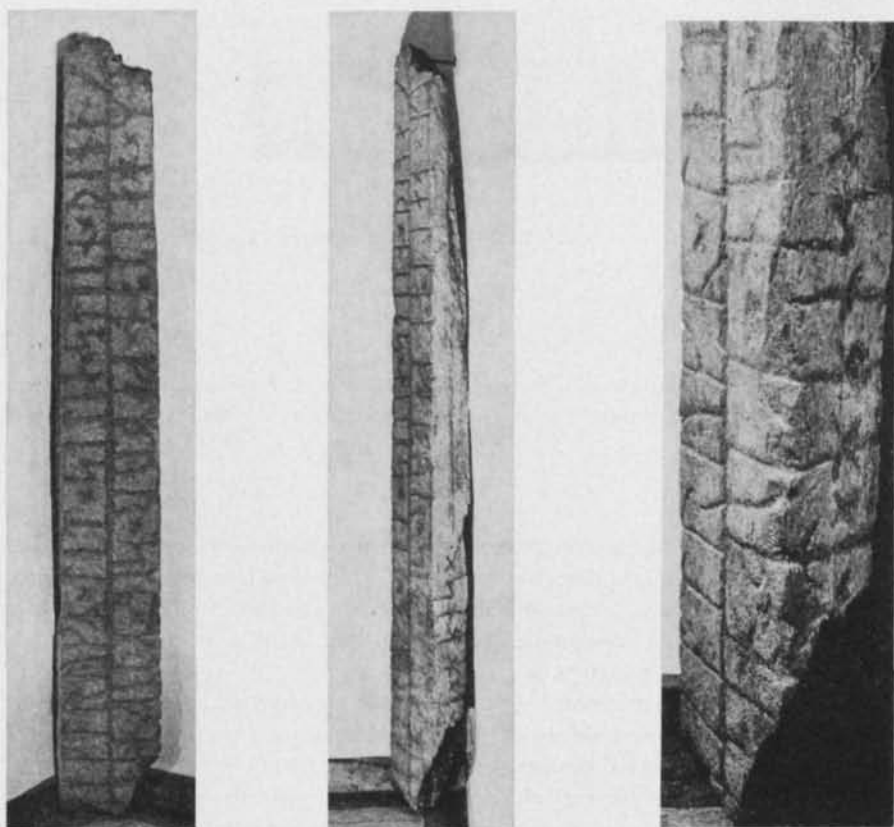

Fig. 4. Runstenen i Högsby kyrka (Sm 154). T. h. detalj med inskriftens nyupptäckta avslutning. Foto D. Selling 1970 (Kalmar läns museum). — The runestone at Högsby Church (Sm 154). On the right, detail with the newly discovered ending of the inscription.

Södermanland, Tyresö sn, Tyresö 1:7

I juli 1970 undersöktes och uppmålades av Sven B. F. Jansson den fragmentariska runsten som i två delar med passning påträffades hösten 1969 i en åker 200 m VNV om Tyresö kyrka, 16 m Ö om den lilla ån därstädes. Fragmenten har flyttats 50 m i sydöstlig riktning till norra kanten av en liten bergshöjd och hopsatts. Fig. 5.

Fragmentet utgör den ursprungliga runstens rotparti. Materialet är grå granit. Total höjd 100 cm, bredd 80 cm, tjocklek 40 cm. Runornas höjd 7–10 cm. Inskriften börjar där slingorna förenas och har sedan löpt utefter stenens kant. Läsningen nedan är Sven B. F. Janssons (rapport till Riksantikvarieämbetet diar.nr 5033/70).

Fig. 5. Runstensfragmentet i Tyresö. Foto M. Gustafsson 1971 (ATA). — Runestone fragment at Tyresö.

Inskrift:

kunbiarn: lit: r- ... bi: ant: btr· þan ...
 5 10 15 20

»Gunnbjörn lät resa ... hjälpe själen bättre än ...»

Runorna är entydiga så när som på runan 13, vars bistav är osäker, **i** eller **a**. Skadorna i runorna 1, 14, 15 äventyrar icke läsningen.

På mansnamnet Gunnbjörn finns ett tiotal runbelägg. Inskriftens avslutning utgör en del av en från andra runstenar välkänd böneformel, som i sin fullständiga form lyder: »Gud hjälpe hans själ bättre än han har gjort sig förtjänt av.»¹

Södermanland, Ösmo sn, Säby

Samtidigt med granskningen av föregående runsten undersöktes och uppmålades av Sven B. F. Jansson den runsten som påträffades under höstplöjning i en åker ca 650 m NNÖ om Säby och 1 150 m SSV om Vansta och som 1970 genom Riksantikvarieämbetet rests vid en liten stig i östra kanten av åkern, 175 m SÖ om fyndplatsen. I samma åker, 70 m V om den nämnda fyndplatsen, återfanns 1930 nederdelen av en annan

¹ En utförligare redogörelse för detta runstensfynd och det följande (Säby) kommer Sven B. F. Jansson att lämna i *Sörmlandsbygden* 1971.

Fig. 6. Runstenen vid Säby, Ösmo sn. Foto N. Lagergren 1970 (ATA). — Runestone at Säby, Ösmo parish.

runsten, Sö 252, som avtecknats på 1600-talet men sedan fallit omkull, sjunkit ned i åkern och antagits vara förkommen; Sö 252 står nu 100 m SÖ om Säby mangårdsbyggnad. Redogörelsen för läsningen av nyfyndet grundar sig på Janssons fältprotokoll (diar.nr 5034/70).

Materialet är grå gnejsgranit med röda inslag. Höjd 150 cm, största bredd 90 cm, tjocklek 37 cm. Runornas höjd 6–10 cm. Fig. 6. Ristningsytan har flagrat på flera ställen, varigenom ett par runor har skadats och ornamentdetaljer gått förlorade.

Inskrift:

× uihmar·raisti·sten·þinsa·eftir·kara·fabur·sin·auk þora ×

5 10 15 20 25 30 35 40 45

»Vigmar reste denna sten efter Kåre, sin fader, och Tora ...»

Inskriften inleds och avslutas med, som det förefaller, kryssformiga skiljetecken, medan ordskillnad markeras med en punkt; efter 41 **k** saknas dock skiljetecken. 2 **i** är ej stungen, ej heller 18 **i**; stungen är däremot 22 **e**; fördjupningen mitt på huvudstaven i runan 15 förefaller huggen, **e**. Ristningsytans ojämnhet torde vara förklaringen till att avståndet mellan några av runorna i teckenföljden 39–45 är större än normalt.

Runföljden 39–45 är oklar till innehållet. Namnet har nominativform och kan formellt inleda en sats, vars fortsättning i så fall har funnits på en annan sten. Men ett annat alternativ ligger enligt min mening närmare till hands, nämligen att uppfatta **aukþora** som ett tillägg, innebärande att också Tora har medverkat till minnesmärket efter Kåre.

Inskriftens tre personnamn är alla väl styrkta i andra runinskrifter. Av Vigmar förekommer dock endast tre belägg, nämligen på Sö 292, 298 och U 1 142. Med hänsyn till namnets sällsynthet anser E. Wessén det ställt utom tvivel, att de sörmländska beläggen, båda på runstenar i Grödinge sn, avser samme man (Södermanlands runinskrifter, 1936, s. 266). Inskriften på Sö 292 Bröta lyder: »Vigmar lät resa denna sten efter Jörunde, sin frände och kamrat och -s broder», den på Sö 298 Uringe malm: »Haur(?) och Karl och Sighjälrm och Vighjälrm och Kåre lät resa denna sten efter Vigmar, sin fader».

Säbystenens inskrift och läge på endast halvannan mils avstånd från de båda Grödingestenenarna gör det sannolikt, att även nyfyndet skall knytas till samme Vigmar. Namnkonstellationen Vigmar–Kåre på Säbysten och Sö 298 stöder antagandet. Till sammans representerar de båda runstenarna i så fall tre generationer: Kåre–Vigmar–Haur, Karl, Sighjälrm, Vighjälrm, Kåre. Av de fem bröderna i den tredje generationen har då den yngste, Kåre, uppkallats efter sin farfar, som enligt den gängse namngivningsseden torde ha dött före sonsonens födelse. Inskrifternas anordning talar också för att Säbystenens inskrift är äldre än Sö 298. Sö 292 och 298 har utförts av samme ristare, medan Säbysten är en annan runristares verk. Alla tre inskrifterna tillhör 1000-talets mitt.

Elisabeth Svärdström

Uppland, Lunda sn, Lilla Söderby

I augusti 1970 hittades ett runstensfragment vid Lilla Söderby gård i en stensamling 40 m SÖ om mangårdsbyggnaden. Fig. 7. Fragmentets brottytor är ganska råa; möjligen har det sekundärt legat i en husgrund. Det står nu uppställt på ett impediment 15 m SSV om fyndplatsen.

Ljusgrå granit. Mått: 70 × 65 × 30 cm. Runornas höjd 7 cm. Runorna står grunt ristade i ett runband, som korsas av en fragmentarisk ornamentslinga.

Inskrift:

... -a eftir h- ...

»... efter H...»

Av inskriftens första runa är endast nedre hälften av en huvudstav bevarad; troligen s. 2 **a** har dubbelsidig bistav, 5 **t** däremot ensidig. I den sistnämnda har aldrig någon högerbistav varit ristad. Av den sista runan är den övre hälften av en huvudstav bevarad.

Inskriftens två första runor utgör av allt att döma slutet av pronomenet denna eller verbet resa. Inskriften ger oss i övrigt bara initialen i namnet på den döde.

Fig. 7. Runstensfragment från L:a Söderby, Lunda sn. Foto H. Gustavson 1971 (ATA).
— Runestone fragment from L:a Söderby, Lunda parish.

Det nyfunna fragmentet kan inte ställas samman med någon nu känd runsten från Lunda. Dess huggning är en ovan ristares verk.

Uppland, Skoklosters sn, Stavsund

I juli 1970 gjordes ett intressant fynd av två fragment till den numera ytterst fragmentariskt bevarade runstenen U 688. Fig. 8. Av de nyfunna brottstyckena har det större ingått i den hälft av runstenen som enligt Olof Celsius fanns i behåll 1727, men som han hade varit förhindrad att granska. Denna hälft utgjorde stenens fotstycke. Fragmentet påträffades 25 m ÖSÖ om det gamla boningshuset på Stavsund, strax ovanom en brant sluttning. Det låg med ristningsytan nedåt och med ryggsidan invid jordytan. De tidigare återfunna fragmenten av runstenen har legat i husets grund. Förmodligen har även de två senast funna fragmenten legat där och hamnat på fyndplatsen i samband med en ombyggnad av husets grund 1947. Samtliga fragment förvaras vid Stavsund.

Det större fragmentet är, liksom det mindre, av ljusröd granit. Storlek 82 × 74 cm. Tjocklek 40 cm. Runornas höjd 8–5 cm. Fragmentet tillhör runstensens rotparti.

Det mindre fragmentet påträffades 40 m ÖSÖ om boningshuset och nedanför sluttningen, där det låg i nivå med markeytan. Det har sannolikt kommit dit samtidigt med det större fragmentet. Storlek 40 × 21 cm. Tjocklek 40 cm. Runornas höjd 7 cm. Fragmentet har suttit ytterst i runstensens vänstra kant.

Tack vare de två nyfunna fragmenten är nu inskriftens början känd och vidare kompletteras läsningen i Bautil och hos Celsius; med hjälp av dess källor (suppleringen inom klammer) och tidigare återfunna fragment kan följande läsning ges:

a·s[bi]arn·a[uk·m]jul[i]·au[k·a]apbi[ur]n· ... [s]a·sta[in·pe]no·at [·s ...
5 10 15 20 25 30 35
... apur·si]n·[ar]biurn·i[uk·sain]·pino
40 45 50 55 60

»Åsbjörn och Mule och Ödbjörn ... resa denna sten efter ... sin fader. Arbjörn högg denna sten.»

Av de på fragmenten säkert läsbara runorna är 5 **a**, 6 **r**, 19 **u**, 38 **t** och 46 **n** endast till en ringa del bevarade. Framför 26 **s** har funnits utrymme för ett tiotal runor, där »läto resa» har stått, eventuellt föregånget av ett sammanfattande pronomen **de**.

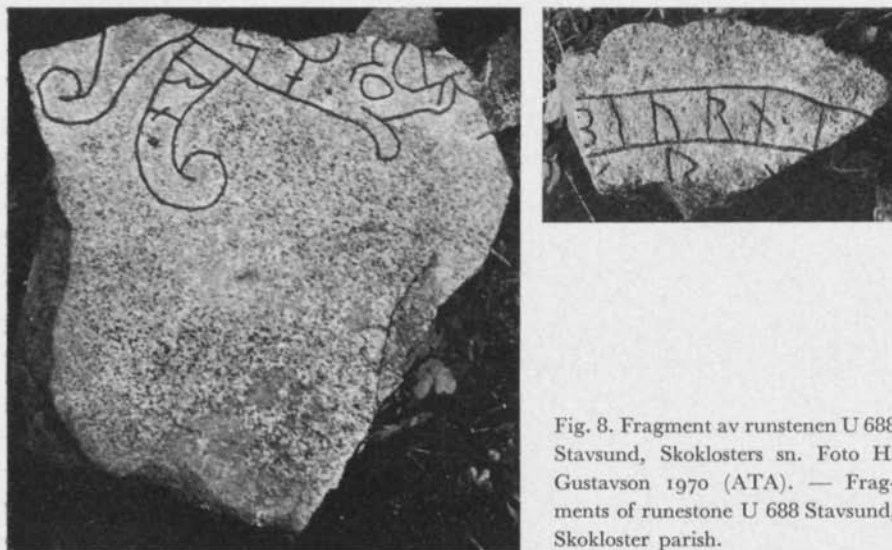

Fig. 8. Fragment av runstenen U 688 Stavsund, Skoklosters sn. Foto H. Gustavson 1970 (ATA). — Fragments of runestone U 688 Stavsund, Skokloster parish.

Genom fyndet av fotstycket står det klart, att den äldste sonens namn har varit *Asbjörn*, ett på uppländska runstenar icke ovanligt namn. Fyndet bidrar också till att skapa klarhet ifråga om ristningens ornamentala mönster. En rekonstruktion av ristningen, fig. 9, har kunnat göras med hjälp av de bevarade fragmenten, Leitz' och Hadorphs träsnitt i Bautil samt Arbjörns utformning av ristningen på runstenen U 652 vid Kumla i Övergrans sn, halvannan mil SV om Stavsund. Rekonstruktionen visar, att ristningen på den i ursprungligt skick drygt 2,5 m höga runstenen har varit symmetrisk med två rundjur ställda mot varandra och sammankopplade med ett välformat runstenskors.

Uppland, Vada kyrka

Från Vada kyrka och dess omedelbara närhet kända runstenar förtecknas i Upplands runinskrifter under numren U 196–199. U 196–197 omfattar två nu försvunna, U 198 tre bevarade men ej samhöriga runstensfragment. Den till gravsten omhuggna U 199 stod före 1830 på prästgårdens gårde. Efter publiceringen av Upplands runinskrifters första del (1943) har ytterligare fynd från Vada gjorts.

Hösten 1970 påträffades i norra bogårdsmuren ett fragment av rödbrun sandsten med enbart runstensornamentik. Fig. 10. Mått: 15 × 14, 5 × 3,5 cm. Ristningslinjerna är tunna men tydliga.

Fragmentet kan inte föras samman med U 198, ej heller med ett år 1947 på kyrkogården påträffat, 19 × 16 cm stort fragment av röd sandsten (SHM inv. 23970). Fig. 10. Detta bär i ett 4 cm brett runband en grunt huggen runinskrift: ... **ir·il** ... Dess material överensstämmer med U 198 C, medan utformning och huggning är avvikande, varför de båda fragmenten inte har hört till samma runsten.

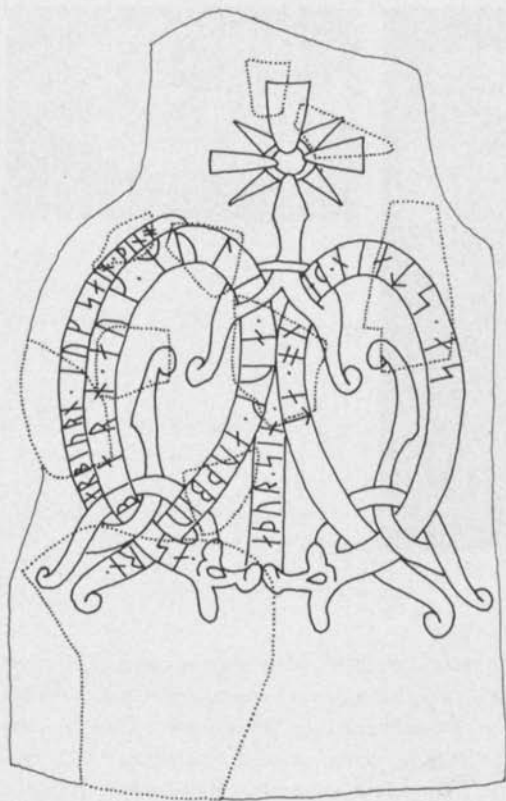

Fig. 9. Runstenen U 688 Stavsund. Rekonstruktion av förf. — Runestone U 688 Stavsund. Reconstruction by the author.

1952 registrerades ett runstensfragment av grå granit med inskriften **... auk·purm...** »... och Tormund(?)». Se Sven B. F. Jansson i *Fornvännen* 1954 s. 10 f. Fragmentet påträffades 300 m VSV om Vada kyrka.

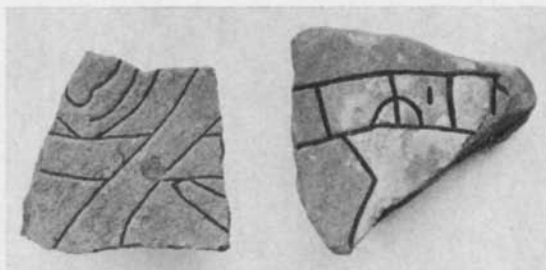
1955 upptäcktes ett fragment av en runsten inmurat i kyrkans sakristia. Fragmentet som är av grå granit med måtten 52 × 36 cm bär inskriften **... ok rahnu-... -- ok at... ra... otur s...** Det kan inte föras ihop med det föregående fragmentet.

Från Vada kyrka och dess grannskap är alltså minst sju runristade stenar kända. Därtill kommer att de två nu förlorade fragmenten samt det ornerade sandstensfragmentet kan vara rester av ytterligare tre runstenar. Denna koncentration av runstenar till Vada bör ses i belysning av platsens läge invid den gamla vattenleden genom Långhundradalen, som mellan Vada och Husa korsades av en viktig landförbindelse.

Uppland, Össeby-Garns sn, Össeby ödekyrka

I maj 1970 påträffades i Össeby ödekyrkas sakristimur två fragment av en förut okänd runsten. Fig. 11. Fragmenten var inmurade i västväggens norra nisch. Den 70 cm långa, 43 cm höga och 70 cm djupa nischen är belägen 85 cm över marken och 90 cm från sakristians nordvästra hörn. Fragmenten har nu tagits ut och förvaras i Statens historiska museum.

Fig. 10. Runstensfragment från Vada kyrka. Foto N. Lagergren 1970 (ATA). — Runestone fragments from Vada Church.

Det större fragmentet (A) satt drygt 60 cm innanför murlivet och fyllde ut utrymmet mellan nischens takstenar och innervägg, det mindre (B) var fastmurat i nischens högra sida, 32 cm innanför murlivet. Båda fragmenten satt lodrätt och med ristningsytorna vända in mot sakristian och har enligt Iwar Anderson placerats där, när sakristian anlades under 1200-talets senare hälft.

Båda fragmenten är av ljusröd sandsten och har ingått i samma runsten, men saknar passning till varandra.

Fragment A. Mått: 60 × 30 × 6 cm. Runornas höjd 5 cm. Det har sannolikt utgjort den övre delen av runstenen.

Fragment B. Mått: 28 × 16 × 5 cm. Runornas höjd 5 cm. Förutom ett runband med tre runor, finns en rest av en ornamentslinga eller en korsarm bevarad. Sannolikt har fragmentet tillhört runstensens nedre del.

Inskrift:

... uipr·uk·kunar·litu·kera·m ... | ... sina ...

»...-vid och Gunnar lät göra minnesmärke ... sin(a) ...»

Läsningen av runorna är säker. Framför **u** finns möjligen spetsen av en högerbistav till ett **h** eller **a**. Av **20 m** finns vänstra bistaven samt i brottet nedre halva huvudstaven kvar.

Av den ursprungliga runinskriften är endast ett kortare avsnitt bevarat. Framför detta har början av ett namn på -vid stått ristat, ytterligare namn kan också ha rymts där. Pronomenets form visar att stenen rests efter en kvinna eller efter minst två män.

Ehuru det större fragmentet och den nu försvunna och endast genom Heigonus' och Hadorphs träsnitt kända runstenen U 183 från Össeby ödekyrka visar slående likheter inbördes, torde de inte ha hört till en och samma runsten. Inte heller har fragmentet hört ihop med runstenen U 185 från Össeby, som nu finns bevarad i några få fragment.

Det större fragmentets ornamentik och runformer påminner om runristaren Öpirs, men dennes säkra linjeföring saknas. Det kan därför ifrågasättas om Öpir själv har huggit stenen.

Uppland, Hammarby kyrka

En sten (80 × 40 × 18 cm) av rödaktig granit med ristat kors men utan runor påträffades hösten 1969 i samband med schaktningsarbeten strax utanför den nuvarande kyrko-

Fig. 11. Runstensfragment funna i Össeby ödekyrka. Foto N. Lagergren 1970 (ATA). — Rune-stone fragments found in the deserted church at Össeby.

gårdens nordöstra hörn och anmäldes 1970 till Riksantikvarieämbetet. Korset gör ett något degenererat intryck. Vittringen i linjerna talar för att ristningen är av ansevärd ålder. Möjligen har stenen varit avsedd som gravsten eller som gavelhäll i en gravkista. Stenen har nu placerats i kyrkans vapenhus.

Helmer Gustavson

Summary

Of new and formerly unregarded runic finds which were the object of a scholarly investigation in 1970 an account is given of the inscriptions on two runestones (Figs. 4, 6) and six runestone fragments (Figs. 5, 7-11); and also for six medieval inscriptions (Figs. 1-3). All inscriptions have been transliterated in heavy print. Three objects from Lödöse with Latin text will be the subject of a separate article in this journal. Eight runic inscriptions on wall plaster at Ganthem Church and Halla Church, both on Gotland, are being processed for publication in "Gotlands runinskrifter" (Runic inscriptions on the Isle of Gotland), part 2, which is being prepared.

Translated by Richard Cox

En romansk inskrift i Gualövs kyrka

Gualövs kyrka strax öster om Kristianstad är i sin nuvarande form en tornlös byggnad med absid, kvadratisk kor och rektangulärt, ganska långsträckt långhus. Långhusets nuvarande form är resultatet av en utvidgning åt väster gjord 1830. Kyrkan var under medeltiden ovanligt rikt försedd med dyrbara inventarier. Av en medeltida stendopfont fanns ännu i början av seklet ett stycke be-